

REACH

EU's kemikaliereform og den grafiske branche
– *ansvar, kommunikation og dokumentation*

REACH

EU's kemikaliereform, kaldet **REACH**, trådte i kraft 1. juni 2007 og får indflydelse på de fleste danske virksomheder – også den grafiske branche.

Det overordnede formål med **REACH** er at beskytte menneskers sundhed og miljøet. Det kræver generelt øget viden om de kemikalier, vi bruger i dag og en begrænsning af forbruget af særligt problematiske stoffer.

Denne pjece informerer om den nye lovgivning og om, hvordan de grafiske virksomheder skal forholde sig til **REACH**.

REACH er en realitet

REACH står for Registration, Evaluation and Authorisation of Chemicals, og grundprincippet er enkelt: Ingen data – ingen markedsføring. Et kemikalie, der ikke er dokumenteret og registreret, må ikke fremstilles eller sælges. Og det er producenternes og importørernes ansvar, at det ikke sker.

Under **REACH** kræver brugen af særligt problematiske stoffer en autorisation fra myndighederne.

REACH giver kemikalieproducenter og -importører ansvaret for at indsamle viden. De skal med andre ord dokumentere og registrere, at kemikalierne kan produceres og anvendes uden risiko for mennesker og miljø.

Konkret betyder det, at bevisbyrden er vendt.

Tidligere var det op til myndighederne at dokumentere, at kemiske stoffer var farlige. Fra og med 1. juni 2007 er det industrien, der skal påvise, at produktion og anvendelse af kemikalier er forsvarlig og ikke skadelig for menneskers sundhed og for det omkringliggende miljø.

Dokumentationskravet kan medføre, at kemikalier forsvinder fra markedet, fordi dokumentation koster mange penge, og produkter derved bliver urentable at markedsføre.

Eller det kan betyde, at enkelte kemikalier fjernes fra markedet, fordi ny dokumentation påviser problematiske egenskaber overfor miljø og mennesker.

Det kan også få indflydelse på, at nogle produkter ændrer karakter og indhold.

Det kan derfor blive nødvendigt for grafiske virksomheder at finde alternative produkter.

Desuden stiller reformen krav om effektiv kommunikation mellem leverandører og brugere af kemiske stoffer.

Princippet i REACH:
Ingen data – ingen markedsføring.
Et stof, der ikke er dokumenteret og registreret, må ikke sælges.

Virksomheder, der anvender kemikalierne, bør sikre sig, at kemikalierne er registreret, og de skal sikre sig, at kemikalierne anvendes efter sikkerhedsdatabladets anvisninger. Hvis virksomheden bruger et kemikalie på en anden måde end den, som producenten har registreret eller uden for de anvisninger, som er givet, skal virksomheden, der bruger kemikaliet, selv dokumentere sikker brug. Men det er en besværlig procedure, som det er bedst at undgå. Virksomhederne bør derfor i god tid informere kemikalieproducenten om, hvordan alle deres produkter anvendes.

REACH-værktøj på nettet

Grafisk Arbejdsgiverforening og Danske Mediers Arbejdsgiverforening har udarbejdet et værktøj om **REACH**. Det er sket med støtte fra Miljøstyrelsen. Værktøjet findes i elektronisk form og ligger på Grafisk Arbejdsgiverforenings hjemmeside www.ga.dk og Danske Mediers Arbejdsgiverforenings hjemmeside www.pressenshus.dk.

Værktøjet er inddelt i to afsnit. Det ene afsnit indeholder blandt andet brevskabeloner til kommunikationen med kemikalieleverandører. Dette afsnit er til rådighed allerede nu.

Det andet afsnit offentliggøres i forbindelse med, at der kommer nye sikkerhedsdatablade fra 2010. Værktøjet vil fungere som en hjælp til at tjekke, om virksomheden overholder sine pligter.

Materialet, der frit kan downloades, indeholder også link til relevante hjemmesider. Desuden findes en ordliste over de mest anvendte ord i **REACH**.

Har I brug for yderligere oplysninger, er I velkomne til at kontakte GA's miljøafdeling, tlf. 63 12 70 00 eller DMA's miljøafdeling, tlf. 33 97 40 00.

Hvem er omfattet af REACH?

► Producenter og importører af kemiske stoffer enten som rene stoffer eller i produkter til EU. For eksempel importører af afvaskere, trykfarver, lim og tonere

► Slutbrugere også kaldet downstream-users eller erhvervsmæssige brugere af kemiske stoffer og produkter. For eksempel trykkerier og bogbinderier herunder kontorafdelinger

► Producenter og importører af artikler*

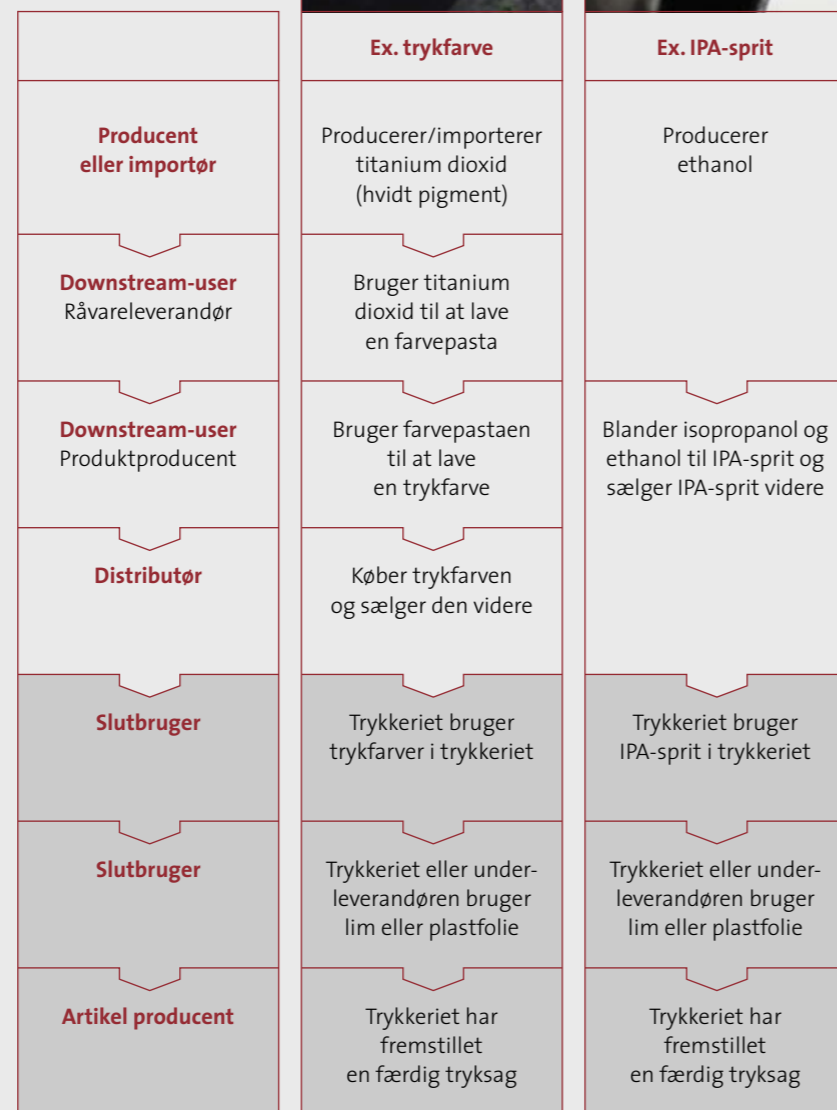
► Distributører. For eksempel virksomheder der videresælger kemiske stoffer og produkter

De grafiske virksomheders rolle

Grafiske virksomheders rolle vil typisk være slutbrugere af kemiske stoffer og produkter samt producenter af artikler (Se de markerede felter i skemaet).

Det er imidlertid vigtigt at være opmærksom på, at man godt kan have flere roller og dermed forskellige forpligtigelser i forhold til REACH. Det er derfor vigtigt, at virksomheden kender sin rolle og er fortrolig med de krav, som følger af REACH.

EKSEMPEL PÅ LEVERANDØRKÆDE OG PRODUKTSTRØM

Grafiske virksomheder som slutbrugere

En virksomhed er slutbruger, når den køber kemiske stoffer eller kemiske produkter af en forhandler inden for EU og anvender dem som led i industrielle eller erhvervsmæssige aktiviteter uden at videresælge dem. Det er tilfældet for de grafiske virksomheder, der anvender kemiske produkter som fx trykfarver, lakker, fugtevandstilsætninger, afvaskere, lim og tonere.

De nye krav der stilles til slutbrugeren er, at de har pligt til at sikre sig, at eksponeringsscenarioet beskriver den måde, som produktet bruges på i den grafiske virksomhed. Hvis man bruger produktet på en anden måde end beskrevet i eksponeringsscenarioet, bliver det fremover ulovligt at bruge produktet.

* DEFINITION AF ARTIKEL:

Genstand, der under fremstillingen har fået en bestemt form, overflade eller design, som har større betydning for dens endelige funktion, end dens kemiske sammensætning har. Artikler er foruden tryksager fx også elektronisk udstyr, tekstiler, biler, plastfolier, plastfilm, papir og metalfolier.

Desuden skal slutbrugeren oplyse leverandøren om, hvordan produktet anvendes på arbejdspladsen.

Grafiske virksomheder som producenter og importører

Hvis en grafisk virksomhed selv importerer kemiske stoffer eller produkter fra lande uden for EU, er virksomheden underlagt rollen som importør og bør derfor allerede nu forberede sig på konsekvenserne af REACH. Kravene til importører og producenter er nemlig ændret i kraft af REACH. I første omgang handler det om at præregistrere stoffer i produkterne. Præregistreringen foretages forud for den egentlige registrering. Sker det ikke, må de kemiske stoffer ikke importeres til EU uden en registrering.

Se mere om præregistrering side 10.

Grafiske virksomheder som producent eller importør af artikler

Det grafiske produkt – tryksagen, avisen, emballagen – indeholder i sig selv kemiske stoffer og er derfor også omfattet af de nye bestemmelser. I REACH-sammenhæng er en tryksag defineret som en "artikel", så alle, der producerer tryksager eller tilføjer kemiske stoffer eller produkter til en allerede eksisterende tryksag, er producenter af artikler.

Kom godt i gang

Find ud af, hvilken betydning REACH får for jeres virksomhed, og hvilke initiativer I med fordel kan tage. Det kan være en idé for virksomheden at udpege en medarbejder, der kan stå i spidsen for arbejdet med REACH.

En anbefaling

Kortlæg så hurtigt som muligt de kemiske produkter, der anvendes i jeres virksomhed. Ryd op, sortér og kassér produkter, der ikke længere anvendes.

Kontakt leverandørerne af kemiske stoffer. Find ud af, om deres produkter registreres og autoriseres, og om anvendelsen af dem registreres på de nye sikkerhedsdatablade, som skal følge med produkterne.

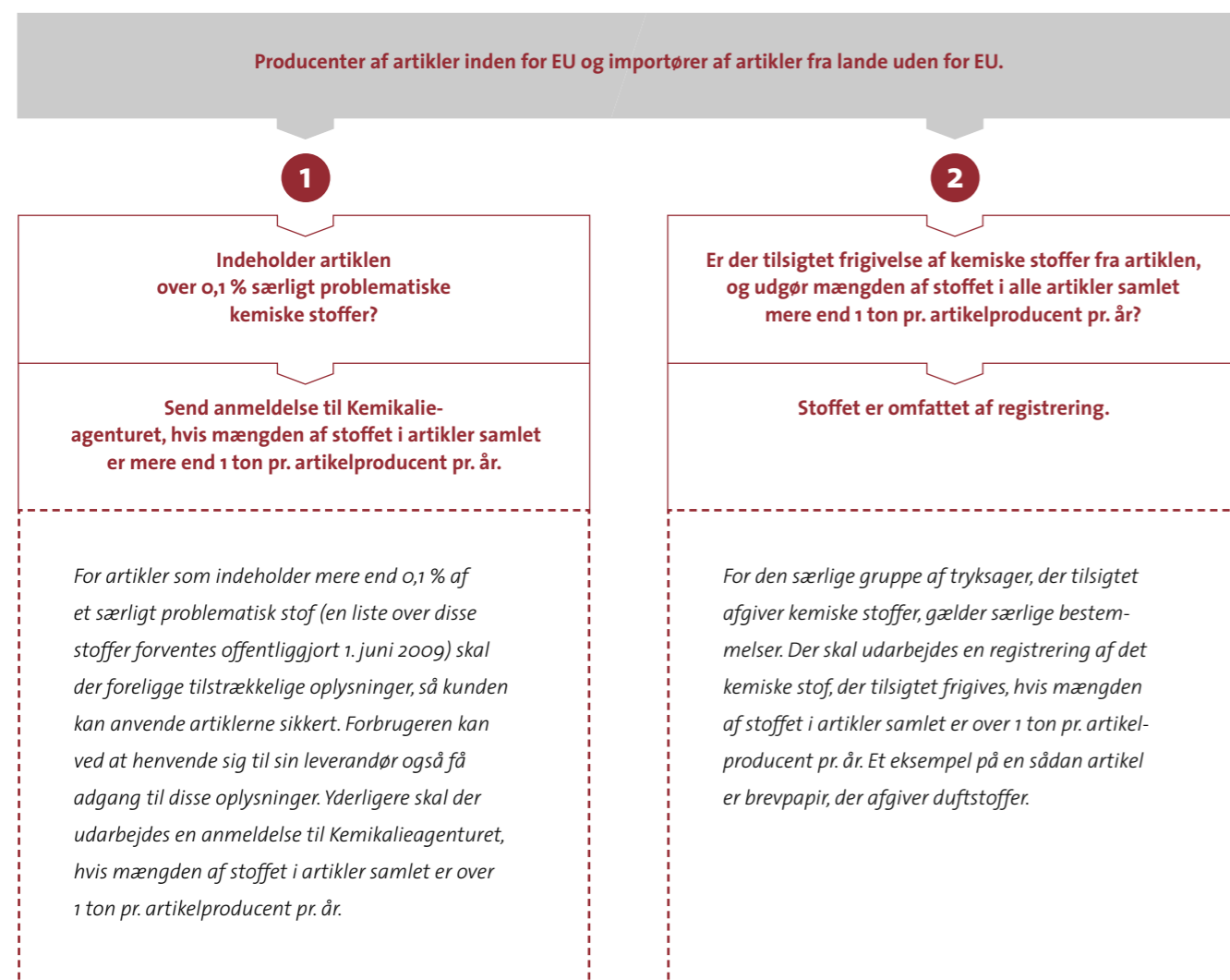
Find alternativer til de mest problematiske produkter.

Er virksomhedens rolle producent af artikler eller importør af artikler fra lande uden for EU, kan virksomheden anvende flowdiagrammet på side 8 og se, hvilke opgaver / pligter, virksomheden har.

Se mere om artikler på side 8 og 10.

SÆRLIGE KRAV TIL PRODUCENTER OG IMPORTØRER AF ARTIKLER

Registrering, evaluering og autorisation

REACH står for registrering, evaluering og autorisation af kemikalier.

REGISTRERING
Kemiske stoffer skal undersøges, før de må markedsføres. Det grundlæggende princip "Ingen data – ingen markedsføring" skal dække nye stoffer og kommer til at dække ca. 30.000 eksisterende stoffer.

Registreringen indføres, forudsat at stofferne er præregistreret, over en år-række afhængig af de kemiske stoffers farlighed, og i hvor store mængder de produceres eller importeres.

EVALUERING
Myndighederne skal gennemgå indsendte data og vurdere, om stofferne ser ud til at have uønskede effekter.

AUTORISATION
De særligt farlige stoffer må kun bruges til de formål, som myndighederne godkender.

Sikkerhedsdatablade
De grafiske virkninger vil i fremtiden modtage flere oplysninger om de kemiske stoffer fra leverandørerne. Samtidig har de grafiske virkninger ret til at informere leverandørerne om, hvordan de anvender stofferne.

Sikkerhedsdatablade, som de kendes i dag, vil fortsat være et krav under REACH.

Efterhånden som stoffer registreres i henhold til REACH, vil nogle sikkerhedsdatablade blive forsynet med et bilag med et såkaldt eksponerings-scenarie, der beskriver, hvordan stoffet kan anvendes sikkert hos brugeren.

Brugeren forpligter sig således til kun at benytte stoffet i henhold til de betingelser og sikkerhedsforanstaltninger, som leverandøren foreskriver i eksponeringssceneriet.

FÆLLES KEMIKALIEAGENTUR

Sommeren 2008 oprettes et fælles europæisk kemikalieagentur i Helsingfors, der bliver myndighed for registrering og godkendelse af kemiske stoffer. Al kommunikation med Kemikalieagenturet kommer til at foregå elektronisk.

Tidsplanen for REACH

REACH samler en række eksisterende kemikalieregler i et lovgivningskompleks og trådte i kraft 1. juni 2007.

REACH dækker alle kemiske stoffer og alle virksomheder, der producerer, importerer, forhandler eller anvender kemiske stoffer. I 2022 forventer EU, at samtlige elementer i reformen er indført i de 27 EU-lande og EØS-landene Norge, Island og Liechtenstein.

1. juni til 1. december 2008 – præregistrering

Nogle kemiske stoffer fremstilles eller importeres i mængder på eller over 1 ton pr. år, enten som rent stof eller som indholdsstof i et kemisk produkt. I disse tilfælde skal producenten eller importøren præregistrere stoffet hos Kemikalieagenturet. Det skal ske i perioden 1. juni 2008 til 1. december 2008. Præregistreringen skal indeholde oplysninger om stofferne, oplysninger om registrantvirksomheden og om hvor store mængder af stoffet, der fremstilles eller importeres. Stoffer

der tilsigtet frigives fra artikler i mængder på eller over 1 ton pr. år skal også præregistreres.

Virksomheden har som slutbruger ret til skriftligt at underrette leverandøren om virksomhedens anvendelse af det kemiske stof eller produkt. Det sker med henblik på at få anvendelsen beskrevet i sikkerhedsdatabladet og eksponeringsscenarioet. Omvendt skal det dog bemærkes, at leverandøren på sin side ikke har pligt til at følge denne underretning. Hvis leverandøren ikke medtager virksomhedens anvendelse i eksponeringsscenarioet, må virksomheden enten finde en anden leverandør eller selv lave en kemikaliesikkerhedsvurdering.

Efter 1. januar 2009

– liste over præregistrerede stoffer

Kemikalieagenturet skal på sin hjemmeside offentliggøre en liste over præregistrerede stoffer. De slutbrugere, som er

interesserede i at få leveret et stof, der ikke fremgår af listen, kan henvende sig til Kemikalieagenturet. Agenturet sender slutbrugerens kontaktoplysninger videre til mulige registranter af det pågældende stof.

1. juni 2009

Kemikalieagenturet offentliggør liste over kemiske stoffer til godkendelsesordningen.

For artikler indeholdende mere end 0,1 % af et særligt problematisk stof, der optræder på listen over mulige godkendelsespligtige stoffer, skal der foreligge tilstrækkelige oplysninger, så slutbrugeren kan anvende artiklerne sikkert.

Fra 2010

Fra 2010 modtager slutbrugere sikkerhedsdatablade med eksponeringsscenarioer. Herefter har brugerne pligt

til udelukkende at anvende stoffet under de betingelser og med de sikkerhedsforanstaltninger, som leverandøren foreskriver.

1. december 2010

Frist for registrering af kemiske stoffer produceret eller importeret i mængder over 1000 tons pr. producent eller importør pr. år.

Frist for registrering af de mest sundhedsfarlige kemiske stoffer i mængder større end 1 tons pr. producent eller importør pr. år samt de mest miljøfarlige kemiske stoffer i mængder større end 100 tons pr. producent eller importør pr. år.

Efter 1. juni 2011

Producenter af artikler i EU og importører af artikler fra lande uden for EU skal indsende en anmeldelse til Kemikalieagenturet hvis:

Artiklen indeholder mere end 0,1 % af et særligt problematisk stof, og hvis mængden af stoffet i artikler samlet er over 1 ton pr. artikelproducent pr. år. Anmeldelsen skal indeholde oplysninger om producentens eller importørens identitet, evt. registreringsnummer på det kemiske stof, stoffets identitet, klassificering, en kort beskrivelse af anvendelsen og mængden.

1. juni 2013

Frist for registrering af kemiske stoffer produceret eller importeret i mængder over 100 tons pr. producent eller importør pr. år.

1. juni 2018

Frist for registrering af kemiske stoffer produceret eller importeret i mængder over 1 ton pr. producent eller importør pr. år.

Find værktøjet om REACH på www.ga.dk eller www.pressenshus.dk